

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstuen
0301 OSLO

Deres ref.
202003182

Vår ref.
20/1289 - PHV

Dato
28.05.2020

Høring av forslag til endringer i kraftberedskapsforskriften

Vi viser til Norges vassdrags- og energidirektorats brev 10.03.2020 med vedlegg.

Justis- og beredskapsdepartementet støtter Norges vassdrags- og energidirektorats vurdering av behovet for god personellsikkerhet i kraftsektoren. Vi er likevel usikre på om det er en hensiktsmessig og god løsning å overlate personkontrollen av omtrent 200 personer per år (med tillegg av eksternt personell med selvstendig tilgang), til om lag 40 virksomheter, jf. høringsnotatets punkt 2.3. Etter vårt skjønn har personkontroll etter kraftberedskapsforskriften mange likhetstrekk med den personkontrollen som gjennomføres ved sikkerhetsklarering og adgangsklarering etter sikkerhetsloven. Basert på Prop. 97 L (2015-2016) om endringer i sikkerhetsloven (reduksjon av antall klareringsmyndigheter mv.) ble antallet klareringsmyndigheter redusert fra 42 til i hovedsak én klareringsmyndighet i sivil sektor og én i forsvarssektoren. Hovedformålet med reduksjonen av antall klareringsmyndigheter var å øke kvaliteten på klareringsavgjørelsene og effektivisere saksbehandlingen, slik at man bedre kunne ivareta forutsigbarhet, likebehandling, rettssikkerhet og personvern for den enkelte, og samtidig ivareta hensynet til sikkerhet. Å vurdere en persons dømmekraft, pålitelighet og lojalitet må i stor grad baseres på skjønn. En slik skjønnsutøvelse kan ofte være utfordrende og kompleks – i særlig grad når fagmiljøet er fragmentert, og antallet saker er så vidt lavt som anslått i høringsnotatet.

Vi savner samtidig en tydeligere hjemmel for hvilke vurderingskriterier som lovlig skal kunne legges til grunn for avgjørelser i personkontrollen. Vi viser i denne sammenheng

til sikkerhetsloven § 8-4, hvor det i fjerde ledd er gitt nærmere bestemmelser om hvilke forhold som kan tillegges vekt.

I motsetning til avgjørelser om klarering etter sikkerhetsloven, fremstår det for oss også som uklart om personer som vurderes som «uegnet» etter forslaget § 2-11 tredje ledd, har rett til f.eks. innsyn, begrunnelse eller klage. Forholdet til forvaltningsloven bør samtidig klargjøres.

Vi ser heller ikke at det legges opp til klare rutiner for fornying av personkontrollen, f.eks. etter et gitt antall år. Til sammenligning er klarering etter sikkerhetsloven gyldig inntil fem år, og ny personkontroll kan iverksettes også innenfor denne tiden dersom det er behov for det. Etter vårt skjønn bør det fremgå av kraftberedskapsforskriften når fornyet personkontroll kan eller skal gjennomføres.

Det fremgår for øvrig av høringsnotatet punkt 2.1.1 at bakgrunnssjekk er prosessen med å innhente, sammenligne og dokumentere informasjon om en person i den hensikt å bekrefte eller avkrefte *det kandidaten selv opplyser* – uten at det er stilt krav om hvilke typer opplysninger kandidaten skal opplyse om. Etter vårt syn bør det vurderes å stille krav om egenopplysninger, etter mønster av klareringsforskriften §§ 6 og 7.

Personkontrollbestemmelsen er foreslått flyttet fra kapittel 6 om informasjonssikkerhet til kapittel 2 om generelle krav for KBO-enheter. Etter vår vurdering kan det være vel så hensiktsmessig å beholde bestemmelsen i kapittel 6, og samtidig endre kapitteloverskriften til «Informasjonssikkerhet og personkontroll». Alternativt bør kapitteloverskriften til kapittel 2 endres tilsvarende.

Vi ber om at våre merknader ivaretas før forskriften vedtas.

Med hilsen

Harald Aass
fagdirektør

Per Hvattum
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent og sendes uten signatur